

**3.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA**

**ZBORNIK
3. PROBLEMSKE KONFERENCE
KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA**

ZBORNIK 3. PROBLEMSKE KONFERENCE KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

Terme Olimia, Podčetrtek, september 2013

Urednica: mag. Stanka Čerkvenik

Izdajatelj: GZS Zbornica komunalnega gospodarstva

Programski svet: Janko Kramžar, Danilo Burnač, Marko Fatur,
mag. Marko Cvirk, Štefanij Zupanc, Antun Gašparac,

Stojan Franetič, mag. Stanka Čerkvenik

Lektoriranje: Joža Repar Lakovič

Oblikovanje in prelom: Melita Rak

Tisk: Božnat in partner: vrtjile tisk d.o.o.

Naklada: 300 izvodov

Zahteve po učinkovitem in kakovostrem izvajaju javnih služb so vse pogosteje tudi na komunalnem področju. Zaradi lokalnega zagotavljanja je izvajanje komunalnih storitev organizacijsko zelo razdrobljeno in stroškovno zantenvno. Kako učinkovito je zagotavljanje komunalnih storitev v Sloveniji, kaj in na kakšen način lahko na tem področju še izboljšamo, je osrednja tema letosnje problemske konference komunalnega gospodarstva.

Poudarek je na organiziranoosti zagotavljanja komunalnih storitev z vidika občin, ki se soočajo s pogosto nasprotuječimi interesni zagotavljanja lokalne demokracije in stroškovno učinkovitega izvajanja javnih storitev. Spremembe v okolju tudi od izvajalcev komunalnih storitev zahtevajo ustrezno prilagoditev poslovanja in vođenja. Kako uspešno se dosegajo trajnosti cilji poslovanja, na kakšen način se lahko celoviteje obvladujeta kakovost in učinkovitost ter dosega visoko zadovoljstvo uporabnikov komunalnih storitev, so predstavili številni ugledni domači in tuji strokovnjaki.

Verha volant, scripta manent – besede odletijo, napisano ostane, pravi latinski pregovor. V zborniku so trajno zapisi strokovni članki ter predstavljene številne dobre prakse. Dovolite, da se ob tej priložnosti zahvalim vsem predavateljem v imenu Zbornice komunalnega gospodarstva za pripravo prispevkov in pripravljenost, da svoje znanje in izkušnje delijo z udeleženci konference.

Posebna zahvala gre tudi vsem udeležencem. Brez njihovega sodelovanja, izmenjave mnenij, predstavitve pogledov in pobud glede učinkovitega izvajanja komunalnih storitev konferenca komunalnega gospodarstva ne bi bila to, kar je.

Na koncu bi se rad zahvalil tudi članom programskega sveta za odlično organizacijo konference in aktualno programsko vsebino. Po njihovi zaslugu postaja problemska konferenca komunalnega gospodarstva tradicionalen in v strokovnih krogih vse bolj uveljavljen dogodek.

338-465(082)

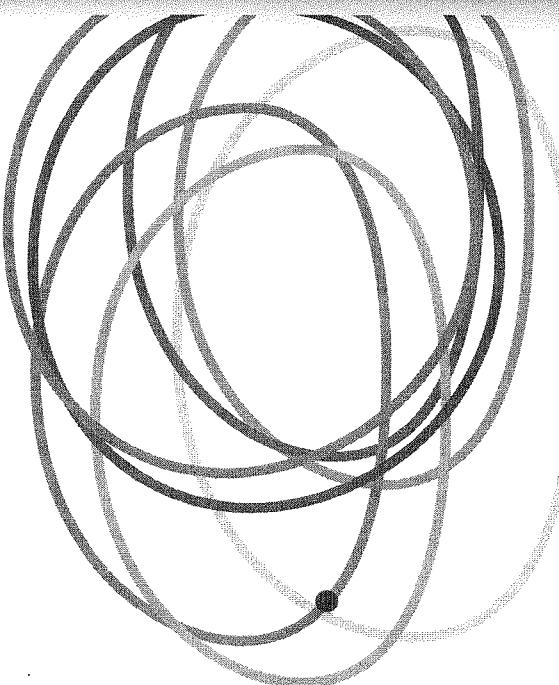
PROBLEMSKA konferenca komunalnega gospodarstva (3 : 2013 ;

Podčetrtek)

Zbornik 3. problemske konference komunalnega gospodarstva / 3.
problemska konferenca komunalnega gospodarstva, Podčetrtek, 19.in
20.september 2013 ; [urednica zbornika Stanka Čerkvenik] - Ljubljana :
GZS, Zbornica komunalnega gospodarstva, 2013 :

Janko Kramžar
Predsednik Zbornice komunalnega
gospodarstva

ISBN 978-961-6666-77-0
I. Čerkvenik Stanka
268698880

TRENDI IN SPREMEMBEV RAVNANJU Z ODPADKITER MOŽNOSTI OPTIMIZACIJE NA PODROČJU LOGISTIKE ODPADKOV

Dr. KLAUS GELLENBECK

Prof. dr. Klaus Gellenbeck, inž., direktor, Infa GmbH, Ahlen.

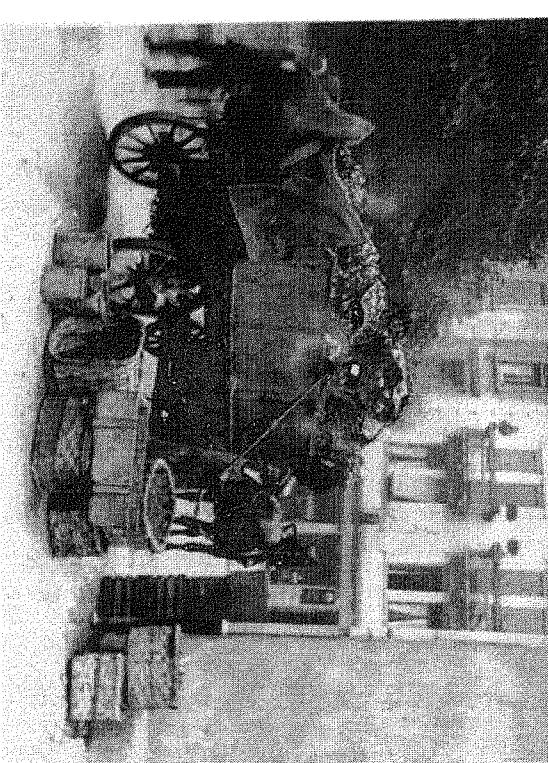
Povzetek

Ravnanje z odpadki je v preteklosti pomerilo vzdrževanje higiene z odvozom odpadkov iz mesta. Danes in v prihodnosti bomo potrebovali drugačno ravnanje z odpadki, na primer od recikliranja mobilnih telefonov do predelave redko vsebovanih prst. Tovrstni in mnogi nadaljnji izzvi izhajajo iz raziskave INFA, izvedene v okviru svetovanja in raziskovanja leta 1985. Svetovalne službe INFA so v Evropi in deloma drugod po svetu ter vključujejo razvoj programa za načrtovanje poti ter tudi program za preverjanje in merjenje kakovosti na področju odvoza odpadkov in čiščenja cest.

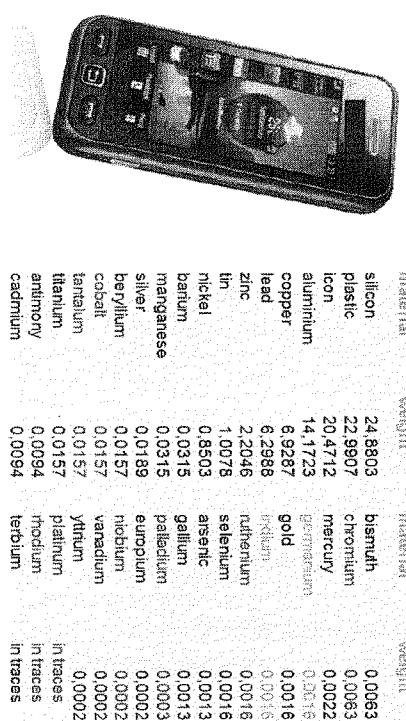
Ključne besede:

logistika odpadkov, optimizacija, trajnostno ravnanje z odpadki

Slika 1: Zbiranje odpadkov v preteklosti

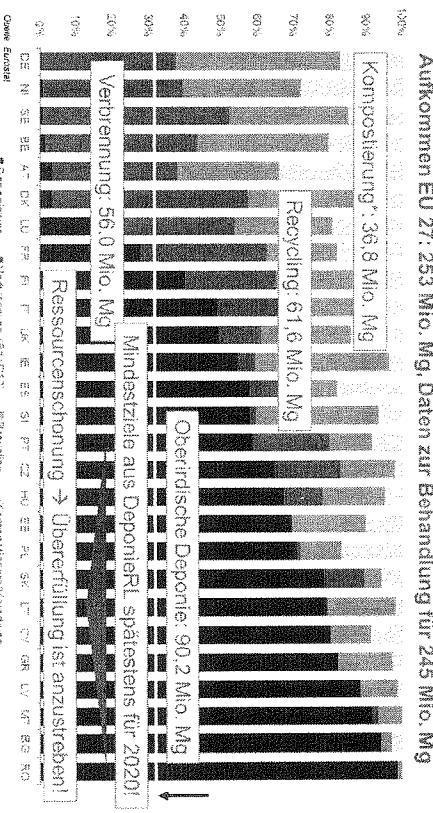
Slika 2: Odpadki danes in v prihodnje

I. RAVNANJE Z ODPADKI V EVROPI IN NEMČIJI

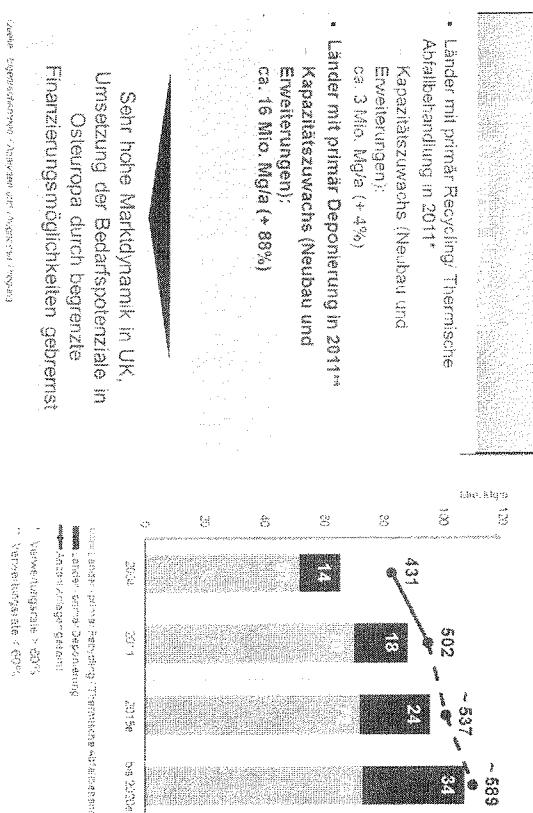
V letu 2011 je povprečno naselje v Evropi proizvedlo 253 mio. ton odpadkov. Od tega je bilo okoli 56 mil. ton odpadkov sežganih, 61,6 mil. ton recikliranih in 36,8 mil. ton kompostiranih. Približno 90,2 mil. ton je bilo v letu 2011 deponiranih nadzemno. V Sloveniji je stopnja recikliranja in kompostiranja v letu 2011 znašala med 30 in 40 %.

Slika 3: Ravnanje z odpadki v EU-27

Glede smernic razvoja se lahko predvideva, da bo v prihodnjih letih v Evropi opazno porasla termična obdelava odpadkov, s približno 500 mjo. ton na leto do približno 590 mjo. ton na leto do leta 2020. Zlasti v Veliki Britaniji je na tem področju zaznana visoka tržna naravnost.

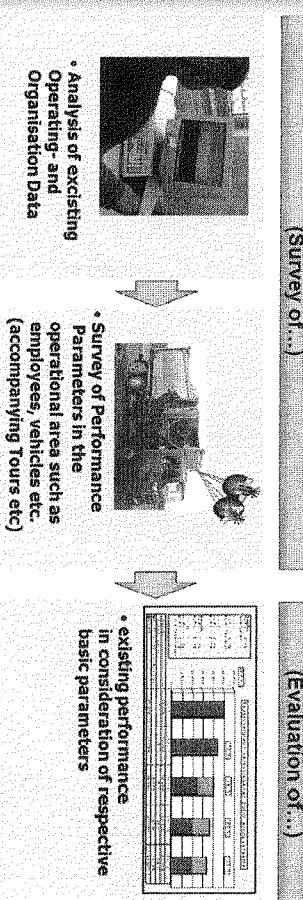
Slika 4: Razvojne smernice do 2020

2. OPTIMIZACIJA LOGISTIČNEGA PROCESA

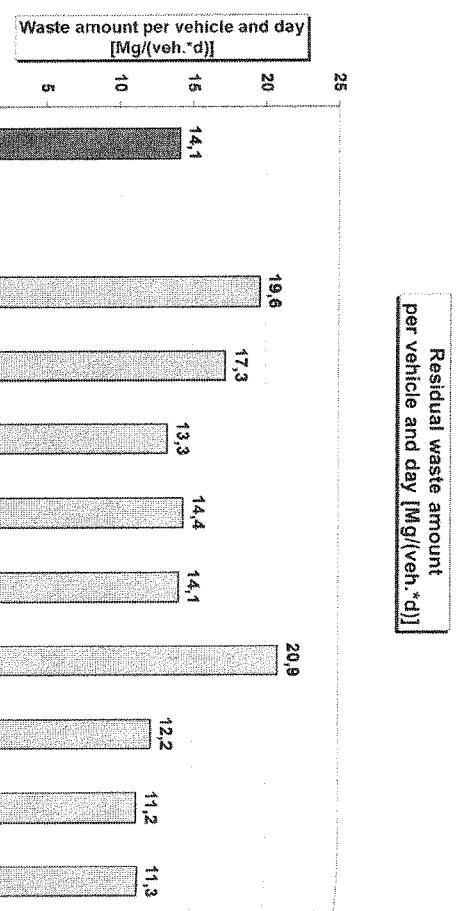
Demografski razvoj tudi v Nemčiji zahteva, da se ponudba storitev prilagodi demografskim izvodom, kot so manj prebivalcev, starejši prebivalci, starejši zaposleni. Tu so nove storitve in tudi koncepti logistike nujno potreben. Vendar tudi znjevanje stroškov ravno pri izdelavi ločenega popisa predstavlja v mnogih evropskih državah velik iziv. Takšne izive si je INFA zastavila v veliko državah in z oblikovanjem stopnji kakovosti in storitev zelo uspešno znizala stroške. V podjetju SNAGA iz Ljubljane (Slovenija), ki je bilo predstavljeno v drugem referatu, se je zlasti metoda t.i. primerjalne analize (benchmarking), tj. primerjave uspešnosti poslovanja, zelo obnesla. Primerjava različnih podatkov o rezultatihi, stroških in kakovosti zagotavlja, da se obratovanje samo in na primerih drugih primerljivih obratov stalno optimira in zagotavlja vedno boljšo storitev.

Slika 5: Metoda optimizacije INFA (povzetek)

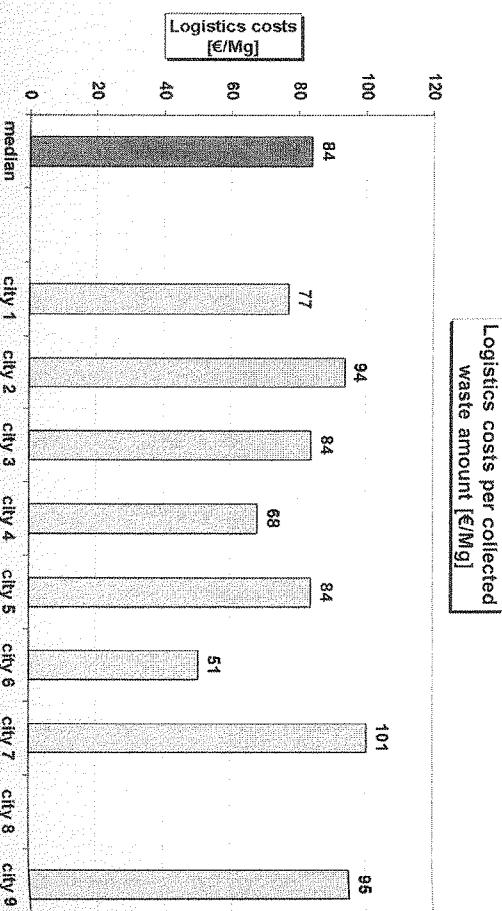

Tudi v Nemčiji so bili v preteklih letih zgrajeni objekti za seziganje odpadkov in biomedansko obdelavo in trenutno lahko delno govorimo o preseganju zmogljivosti. Različne okvirne pogoje vidijo v Nemčiji kot izliv, saj so z občutnim napredkom v gospodarjenju z viri količine končnih odpadkov zmeraj manjše, zabojniki za preostanek komunalnih odpadkov pa vedno manjši. Čeprav je financiranje urejeno, pa zaradi stabilizacije finančiranja predvsem v velikih mestih zaračunavajo pristojbine.

Slika 6: Primerjava uspešnosti poslovanja – primerjalna analiza (primer izračuna | ; količ na odpadkov na vozilo in dan)

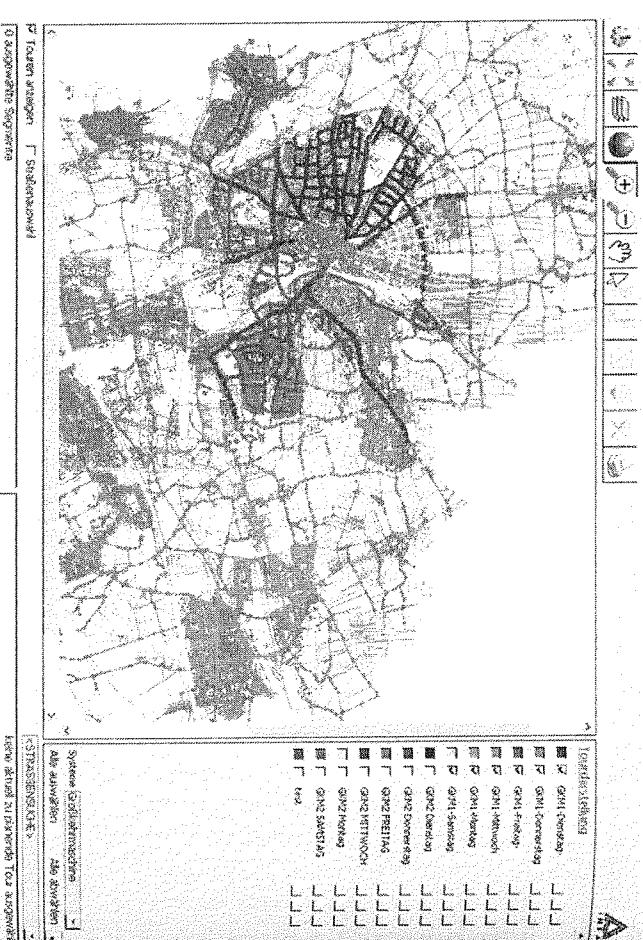
Slika 7: Primerjava uspešnosti poslovanja – primerjalna analiza (primer izračuna 2; stroški logistike na skupno količino odpadkov)

Poleg storitev svetovanja na področju odvoza odpadkov, čiščenja cest in vzdrževanja zelenih površin nudi INFA svojim strankam tudi specializirane programske izdelke za načrtovanje, optimizacijo in zagotavljanje kakovosti logističnega procesa. Na primer, s programom za načrtovanje poti za odvoz odpadkov (t.i. INFA-DSPE) je optimizacija iz dotakravnih projektov jasno in preglednno vključena v operativni postopek načrtovanja. V podjetju SNAGA iz Ljubljane že od leta 2012/2013 uporabljo program INFA-DSPE za optimizacijo poti zbiranja odpadkov in z upoštevanjem priporočenih možnosti optimizacije iz predhodnih projekcij kot tudi z novim načrtovanjem v programu INFA.

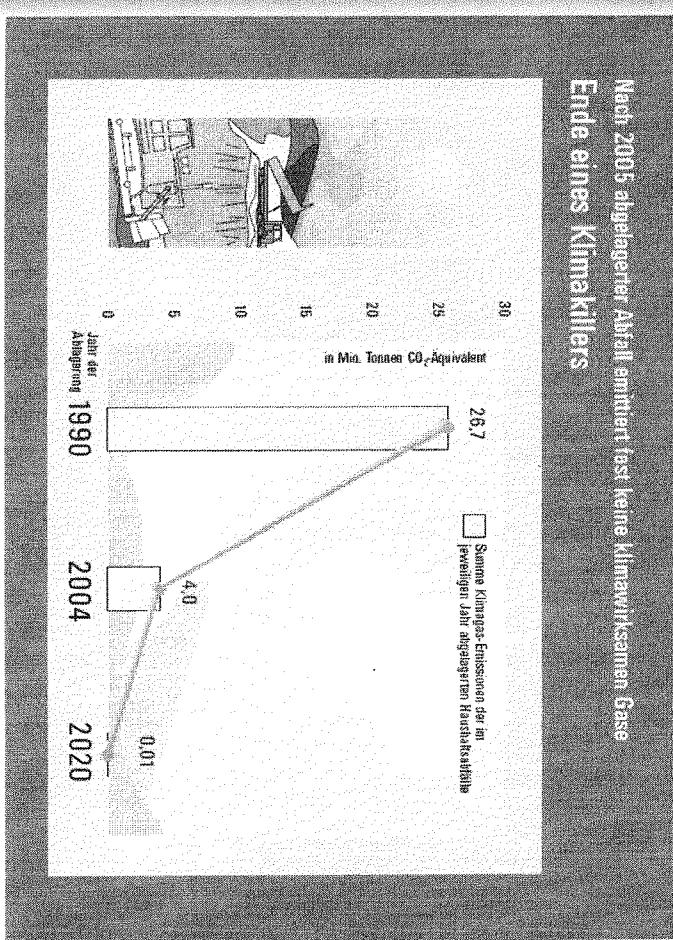
Moznosti za privarčevanje so uvedba novega delovnega časa, ustreznja obremenitev vozil, sprememba skupine v vozilih, nova tehnologija v vozilih (na primer stranski na-kladalnik) ali izkoriščenje skupnega delovnega časa ob upoštevanju optimalno organiziranega dnevnega logističnega procesa. V nekaterih državah Evrope so privarčevali tudi več kot 20 % s hkratnim ohranjanjem ravni storitev in kakovosti.

Slika 9: Program INFA-DSPE za načrtovanje poti (stalna ažuriranost polnosti zbirnega vozila)

Z ukinivijo odlaganja neobdelanih odpadkov so se od leta 2004 v Nemčiji vrednosti izpustov CO_2 , nastalih zaradi odloženih odpadkov, znižale s približno 26 milo. ton ekvivalenta CO_2 na leto na 4 milo. ton na leto. Takšno znižanje je občutno prispevalo k zaščiti podnebja.

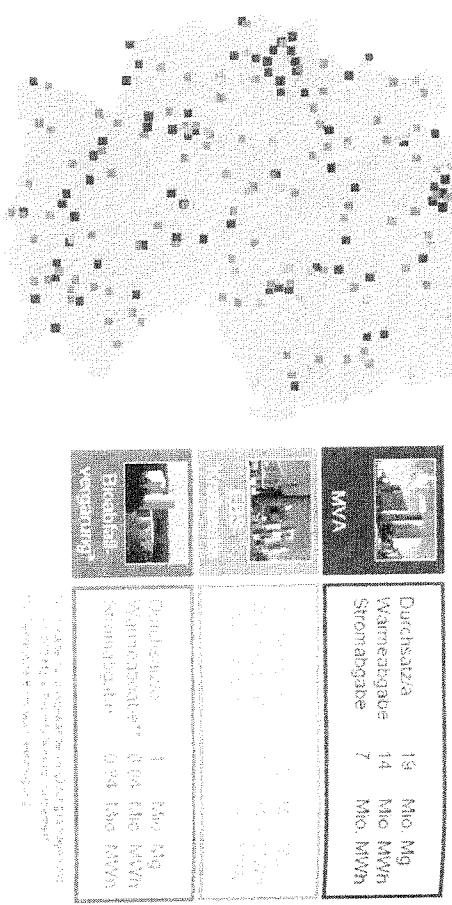
Slika 10: Izpust toplogrednih plinov zaradi odlaganja gospodinjskih odpadkov

Quelle: IfEU-Studie, 2006, Umweltbundesamt (UBA)

Poleg tega je obdelava odpadkov predvsem proizvodnja energije. V Nemčiji obdelava odpadkov, na primer s sežiganjem odpadkov, z elektrarnami na nadomestna goriva in fermentacijo biodpadkov, prispeva skupno 10–20 % proizvedene energije na delež obnovljive energije (toplotna in električni tok).

Slika 11: Ukrepi v ravnjanju z odpadki za proizvodnjo energij

Quelle: Faulstich, 2012

Energiegewinnungsanteil von 10 – 20 % durch erneuerbare Energien.

Ravnanje z odpadki se v tem pogledu neprestano razvija v smer recikliranja in gospodarjenja z virus ter tako pomembno prispeva k oskrbi z virus in pridobivanju energije.